

ERGOTAMİN TARTARAT

- *Claviceps purpurea* adlı mantar Graminae familyası bitkilerinin çiçeklerinin ovaryumuna yerleşerek **SECALE CORNUTUM** (Çavdar mahmuzu) droğunu oluşturmaktadır. *Claviceps purpurea* yağışlı yıllarda çavdar ve diğer tahıl türlerinin başakları üzerinde gelişir.
- *Secale cornutum* 1-2cm boyda, 3-5 mm çapında, kıvrık silindirik şekilli ve siyah renktedir.

ERGOTAMİN TARTARAT

- Drogdan ergo alkaloidleri adı verilen 12 alkaloid izole edilmiştir. Bu 12 alkaloid ikişer ikişer 6 çift oluşturur ki bunlardan bir çift te ERGOTAMİN-ERGOTAMİNİN çiftidir.
- Ergotamin amino asitli alkaloiddir. Tartarat tuzu halinde kullanılır. En önemli farmakolojik özelliği güçlü vazokonstriktör olmasıdır. Ergotamin migren krizinin tedavisinde en sık kullanılan ilaçtır.

ERGOTAMİN TARTARAT

- Oral, sublingual, parenteral (s.c., i.v., i.m.), rektal veya inhalasyon yoluyla kullanılabilir.
- Uzun süreli veya aşırı dozda alınması halinde ergotizm denilen zehirlenme tablosuna yol açabilir.
- Ergotamin karaciğerde metabolize olur. Metabolitlerinin büyük kısmı safra yoluyla atılır. Ergotamin ve metabolitleri anne sütüne geçer. Plazma yarı ömrü 2-3 saat arasında olmasına rağmen, vazokonstriktör etkisi 24 saat devam eder.

ERGOTAMİN TARTARAT

Endikasyonları:

- Baş ağrısı
- Migren

Yan etkileri:

- Ödem
- Bulantı/kusma
- Kaşıntı
- Fiziksel güçsüzlük
- Kas ağrısı
- Nabız kaybı

ESSİN

- *Aesculus hippocastanum* (Hippocastanaceae) (at kestanesi) bitkisinden elde edilen triterpen yapısında bir saponozittir. Bitkide bulunan ana maddelerden biridir.
- Bu bitki 25 m'ye kadar yükselebilen, yaprakları 5-7 yaprakçıklı, çiçekleri beyaz-kırmızı renkli olan bir ağaçtır. Meyvesi 1-3 tohumlu kapsüldür. Vatanı Hindistan olmakla beraber Türkiye ve Avrupada süs bitkisi olarak yetiştirilir.

ESSİN

- Eldesi:
- Semen Hippocastani, %50'lik alkolle ekstre edilir. Elde edilen ekstrenin alkol %'si %65'e ayarlanır. Katyon değiştirici reğine kolonlarına uygulanır (potasyum tuzu halinde olduğu için). Saflaştırılır . Yoğunlaştırılır ve ESSİN kompleksi çöktürülür.
- Essin kompleksinde yapısı birbirine benzeyen 30 çeşit saponozit bulunmaktadır. Bu saponozitler PROTOESSİGENOL ve BARRİNOGENOL C adı verilen 2 farklı triterpenin heterozitidir.

ESSİN

- Essin oral, i.v. enjeksiyon yoluyla (sodyum essinat formunda), rektal suppozituar halinde ve daha çok da topikal (özellikle jel şeklinde) uygulanır.
 - Endikasyonları:
- Travma sonucu oluşan ezik, çürük, hematom durumlarında
- Omurga kemiğinin ağrılı durumlarında (servikal sendrom, sırt ağrısı, lumbago, siyatik)
- Yüzeysel tromboflebitte

Yan etki olarak çok nadir durumlarda cilt reaksiyonu olabilir.

Ginkgo Glikozitleri

- *Ginkgo biloba* (Ginkgoaceae) bitkisi dioik bir ağaç olup 30 m yüksekliğe kadar ulaşır. Yaşayan bir fosil olarak gösterilen ağacın 200 milyon yıllık bir geçmişinin olduğu sanılmaktadır.
- Yapraklarını döken ve vatanı Çin olan bitkidir.
- Yaprakları derimsi, yelpaze şeklinde, dikotomik damarlı ve bilobat oluşu ile kolayca tanınır.

Ginkgo Glikozitleri

- Günümüzde *G.biloba* yaprak ekstreleri Asya, Avrupa ülkeleri ve ABD tıp otoriteleri tarafından kullanımı onaylanmış ve önerilmektedir.
- *G.biloba* yaprakları kuru ekstresi serebrovasküler ve periferik vasküler hastalıkların tedavisinde kull.
- *G.biloba* yapraklarında bulunan etken maddeler ginkolidler adı verilen diterpen lakton yapısındaki glikozitlerdir.

Ginkgo Glikozitleri

- Bunlar içinde en çok bilinenleri ginkolid A, B ve C'dir.
- Ginkolidler trombosit aktive edici faktör antagonisti etki gösterirler.
- Alman Komisyon E monografı *G.biloba* ekstresinin serebral yetmezliğin neden olduğu organik beyin sendromunun semptomatik tedavisinde veya demans sendromunda etkili olduğunu belirtmektedir.
- *G.biloba* ekstresi demans ve Alzheimer hastalığı tedavisi için de yoğun olarak incelenmiş, bu olgularda da yararlı olduğu ortaya konmuştur.
- Ekstrenin sağlıklı yetişkinlerde ve hafıza yetersizliği olan yaşlılarda tek doz halinde kısa süreli hafızayı olumlu yönde etkilediği yönünde bulgular elde edilmiştir.

Ginkgo Glikozitleri

- Ginkgo'nun kullanıldığı diğer olgular: Periferik dolaşımın düzeltilmesi, dolaşım bozukluklarının kontrol altında tutulması, depresyon, gözle ilgili problemler, baş ağrıları, işitme kaybı, impotens...
- Ginkgo droğu tek başına veya diğer ajanlarla kombine olarak kapsül, tablet, konsantre sıvı, sublingual ve sprey formunda hazırlanmaktadır. i.v. formülasyonu şiddetli allerjiye neden olduğu için piyasadan çekilmiştir.

Ginkgo Glikozitleri

- **Etken maddeleri: Bilobetin; ginkgetin; isofenkgetin; skiadoptizin; kersetol, kemferol ve izoramnetin heterozitleri, 20 C'lu diterpen lakton türevleri (ginkolid A, B ve C), 15 C'lu seskiterpen lakton (bilobalid).**
- **Standardize *Ginkgo biloba* ekstresi; %24 kersetol, kemferol ve izoramnetin heterozitleri ve %6 terpen laktonları içerir.**

Ginkgo Glikozitleri

- **Yapraklardaki etken maddelerin miktarları mevsimden mevsime değişiklik gösterir. Yaprakların renk değişimine uğradığı sonbahar aylarında etken madde miktarı en yüksektir. Mevsim ne olursa olsun yapraklardaki aktif bileşiklerin konsantrasyonu son derece düşüktür. Bu nedenle ham yapraklardan hazırlanan tozun kullanılması veya yapraklardan hazırlanan çaylar herhangi bir etkinlik göstermez.**

Ginkgo Glikozitleri

- ***Ginkgo biloba* yaprakları ekstresi içinde bulunan değişik bileşiklere bağlı olarak çok sayıda farklı farmakolojik etkiler gösterir. Ekstrede bir arada bulunan bu bileşikler sinerjik olarak etkileşerek bireysel etkilerine göre daha güçlü etki gösterirler.**
- **Ginkgolit A, B ve C trombositlere, nötrofillere ve eozinofillere bağlanarak trombosit aktive edici faktör (PAF)'ı kompetitif olarak inhibe eder ve böylece antienflamatuvar etki gösterir.**
- **Ginkgo ekstresinin antistres ve anksiyolitik etkilerinin monoamin oksidaz (MAO) inhibisyonuna bağlı olduğu düşünölmektedir.**

Ginkgo Glikozitleri

- Ginkgolik asit ve buna benzer alkil fenoller *G.biloba*'nın tohum, meyve pulpası ve yapraklarında bulunur. Bu bileşikler ekstrenin neden olduğu alerjik reaksiyonlardan sorumludur. Yine bu bileşikler ekstrenin neden olduğu gastrointestinal tahriş ve cilt irritasyonundan da sorumludur.
- *G.biloba* ekstresinin farklı aktif bileşenlerinin olması ve bu bileşenler arasında reaksiyonların olması farmakokinetiğinin kantitatif olarak incelenmesini güçleştirmektedir.

Ginkgo Glikozitleri

- Alzhemier hastalığı
- Demans
- Kulak çınlaması
- Seksüel disfonksiyon
- Endikasyonları
- Yan etkileri
- Kontakt dermatit
- Diyare
- Baş dönmesi
- Ödem
- Eritem
- Baş ağrısı
- İnfertilite
- Bulantı veya kusma

RUSKOGENİN

- *Ruscus aculeatus* (Liliaceae) bitkisinden e.e.
- Venotonik, damar koruyucu ve antienflamatuvar özellikler gösteren bir sapogenoldür.
- Rektal krem veya suppozituar şeklinde hemoroid, anal fisür ve anal enflamasyonun tedavisinde kullanılır.